

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Шосткинський інститут Сумського державного університету
Фармацевтична компанія «Фармак»
Управління освіти Шосткинської міської ради
Виконавчий комітет Шосткинської міської ради

ОСВІТА, НАУКА ТА ВИРОБНИЦТВО: РОЗВИТОК І ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-методичної конференції,

(Шостка, 20 квітня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

УДК 372.881

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

А. В. Кондратенко

Шосткинська загальноосвітня школа I–III ступенів № 4

41101, м. Шостка, вул. Заводська, 30

ala.kondratenko@gmail.com

На початку XXI ст. в теорії і практиці навчання особливо гостро стоїть питання про розвиток творчих здібностей учнів.

На мою думку, навчання у сучасній школі має забезпечувати оптимальні передумови для самореалізації особистості школяра, розкривати природні задатки, здатність до свободи, відповідальності й творчості. Розвиток творчих здібностей має бути невід'ємною умовою змісту усіх навчальних предметів початкової школи, органічно доповнювати навчальний процес, щоб забезпечити єдність знань, умінь і навичок учнів та їхніх творчих можливостей.

Одним з центральних аспектів розвитку особистості є розвиток творчого мислення. Особливо ця робота ефективна на уроках української мови у процесі виконання творчих вправ. А для цього треба перетворити кожен урок в школі на урок мислення - спілкування, де істина постає як суперечка про істину, як діалог. Під час такого діалогу важливо навчити кожну дитину розмірковувати, гнучко підходити до розв'язання проблем, знаходити нові, оригінальні рішення для того, щоб відчувати задоволення від навчання.

На мою думку, зацікавленість є ефективним засобом успішного навчання, необхідною умовою досягнення позитивних наслідків. Лише тоді, коли дитина зацікавиться матеріалом, у неї виникне бажання дізнатися про нього більше.

Творчі здібності формуються протягом усього життя людини, але саме молодший шкільний вік є найсприятливішим для творчого розвитку дітей. В цей період активно розвиваються уява, дар фантазувати, творчо мислити.

На мою думку, розвивати творчість – означає виховувати у дітей інтерес до знань, самостійність у навчанні. Маленький учень добре вчиться лише тоді, коли він переживає успіх, хоча б невеликий.

Ефективне навчання неможливе без активації пізнавальної діяльності, розвитку творчих здібностей. Адже учні повинні засвоїти не тільки певну суму знань, а й навчитися спостерігати, порівнювати, виявляти зв'язок між поняттями теми, міркувати.

Для творчості не потрібно вишукувати додатковий час і тим більше спеціальних занять. Творчістю повинен бути пронизаний весь урок, усе, що робиться на уроці.

На кожному уроці треба створити необхідний емоційний стан, настрої, обов'язково включати перегляд ілюстрацій, слухання музики, розповіді за малюнками з включенням уяви і фантазії. Це має неабияке значення у вихованні творчих здібностей у дітей.

На мою думку, саме інтерактивні методи дають змогу створювати навчальне середовище, в якому теорія і практика засвоюються одночасно, а це надає змогу учням розвивати світогляд, формувати характер, логічне мислення, зв'язне мовлення; формувати критичне мислення; виявляти і реалізувати індивідуальні можливості. При цьому навчально – виховний процес організовується так, що учні шукають зв'язок між новими та вже отриманими знаннями; приймають альтернативні рішення, мають змогу зробити «відкриття», формують свої власні ідеї та думки за допомогою різноманітних засобів; навчаються співробітництву.

Розвивати творчі здібності можна по-різному. Але вчитель повинен управляти процесами творчого пошуку, йдучи від простого до складного: створювати ситуації, що сприяють творчій активності та спрямованості школяра, розвивати його уяву,

асоціативне мислення, здатність розуміти закономірності, прагнення постійно вдосконалюватися, розв`язувати дедалі складніші творчі завдання.

На уроках української мови розвитку творчих здібностей, на мою думку, сприяють:
словесне малювання;
творчі списування текстів;
складання розповіді, опису за малюнком;
вилучення зайвого;
продовжи текст за поданим початком або його кінцівкою;
складання казки за малюнком;
робота над текстом (абзаци, деформовані речення)

Найефективнішим засобом досягнення мети є інтерактивні технології навчання. Саме такий підхід забезпечує позитивну мотивацію здобуття знань, сприяє розвитку творчої особистості. Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу інтерактивних технологій навчання. Багато з них варті уваги сучасного педагога, який прагне дати якісній рівень знань, зробити урок цікавим, досягти максимального взаєморозуміння і співпраці між вчителем і учнем.

При підготовці до уроку вчитель повинен обрати ту модель, де уроком він лише керує, а творять урок самі учні. Основними методами і прийомами інтерактивного навчання є самостійна робота, проблемні та творчі завдання, запитання учнів до вчителя та навпаки. Отже, використання інтерактивних технологій не є самоціллю, а лише засобом, який сприяє співробітництву на уроці.

На мою думку, нетрадиційні уроки: мовний турнір, брейн – ринг, урок – змагання, урок – подорож, урок – вікторина, урок – дослідження, зацікавлюють учнів і підвищують рівень творчої діяльності при вивченні рідної мови.

Я вважаю, що кожен урок рідної мови має нести в собі позитивний заряд, повинен бути насичений красою, любов`ю і радістю. А особливо уроки розвитку зв`язного мовлення, на яких учні вчать висловлювати свої почуття, думки, будувати речення, писати перші твори. Тому вчитель повинен дати учням можливість активно розвивати свій словник, збагачувати мову новими зворотами, образами, заглиблюватись у джерела народної мудрості.

Список використаних джерел:

1. Комар О. Інтерактивні технології – технології співпраці / Початкова школа.– № 9, 2004. – С. 5-7.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. – К.: Академвидат, 2004 р.
3. Досяк І.М. Нестандартні уроки з використанням інноваційних технологій. 1-4 класах/І.М. Досяк.-К.: Вид.гр. «Основа», 2007 р.
4. Пометун О.І. Інтерактивні методи та системи навчання. / О.І. Пометун Л.В.– К.: 2007 р.
5. Савченко О.Я. Сучасний урок у початкових класах. – К.: Магістр–5, 2007, с.255.
6. С.Верховолцева. Інтерактивні технології навчання. – Київ, «Шкільний світ», 2008